

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 14432
Tarih : 14.10.2025

35715

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN
İzmir Milletvekili

Zonguldak'ta, kaçak bir maden ocağında çalışan Afganistan vatandaşı işçi Vezir Mohammad Nourtani, 9 Kasım 2023 tarihinde hayatını kaybetmiş; ertesi gün, ormanlık alanda benzin dökülerek yakılmış cesedi bulunmuştur.

Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanan iddianamede, olayın “kaçak ocaktaki kazayı gizlemek ve ocağın kapanmasını engellemek amacıyla öldükten sonra yakıldığı” belirtilmiş olmasına rağmen, dava sürecinde sanıklar “kasten öldürme” suçundan değil, “taksirle ölüme neden olma” suçundan cezalandırılmış, verilen ödül gibi düşük cezalar istinaf mahkemesince de “isabetli” bulunarak onanmıştır.

Sakarya Bölge Adliye Mahkemesi'nin verdiği karar, yalnızca yargı pratiğindeki göçmen emeği karşısındaki duyarsızlığı değil, aynı zamanda kaçak maden ocaklarının, kapatıldıktan sonra dahi denetim dışı çalıştırılabildiği gerçeğini bir kez daha ortaya koymuştur. Olaydan yalnızca dört gün önce kapatılan bu ocak, sahiplerince yeniden açılmış; denetim mekanizmalarının işlemediği koşullarda göçmen bir işçi yaşamını yitirmiştir.

Türkiye'de kayıt dışı ve denetimsiz maden ocaklarında Afgan, Pakistanlı ve Afrikalı göçmen işçilerin son derece tehlikeli koşullarda çalıştırıldığı, bu alanların hem emek sömürsünün hem de ırkçı adalet pratiklerinin merkezine dönüştüğü bilinmektedir.

Bu bilgiler doğrultusunda;

1. Zonguldak'ta faaliyet gösteren kaçak maden ocaklarına ilişkin olarak son beş yılda yapılan denetim sayısı ve bu denetimler sonucu kapatılan ocakların listesi nedir?
2. Kaçak maden ocaklarının kapatılmasına rağmen yeniden faaliyete geçirilmesini önleyecek etkili bir denetim mekanizması neden işletilememektedir?
3. Afganistan uyruklu işçi Vezir Mohammad Nourtani'nin çalıştığı ocağın, olaydan dört gün önce kapatıldığı tespitine rağmen nasıl yeniden açıldığı araştırılmış mıdır? Araştırıldıysa sonuçları nelerdir? Araştırılmadıysa neden araştırılmamıştır?
4. Olayda yaşamını yitiren Nourtani'nin sigortasız ve güvencesiz biçimde çalıştırılmasından ötürü Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı herhangi bir idari yaptırım uygulamış mıdır? Uygulanmışsa bu yaptırımlar nelerdir? Uygulanmamışsa bunun sebebi nedir?
5. Türkiye'de kaçak maden ocaklarında çalışan göçmen işçi sayısına dair resmi bir veri mevcut mudur?
6. Bu tür ölümler "iş kazası" kapsamına alınarak işveren lehine cezai indirimler uygulanmaya devam edecek midir? Bakanlığınız bu cezai indirimin bir tarafı mıdır?
7. Bakanlık, göçmen işçilerin ağır ve tehlikeli işlerde insanlık dışı koşullarda çalıştırılmasını önlemek amacıyla hangi somut adımları atmayı planlamaktadır?